

Protokoll 5/2023

fört vid Socialnämndens sammanträde tisdagen den 25 april 2023 kl. 17:00-17:35, Konferenscenter rum Storfors, Storforsplan 36, Farsta

Ledamöter

Alexander Ojanne (S) Ordförande
Jan Jönsson (L) Vice ordförande
Jakob Brandt (S)
Annika Ödebrink (S)
Rashid Mohammed (V)
Hanna Egeltoft (V)
Magnus Runsten (MP)
Annika Elmlund (M)
Yvonne Fernell-Ingelström (M)
Gabriel Kroon (SD)
Tobias Gerdås (S) ersätter Carolina Sinisalo (S)
Oscar Andrén (M) ersätter Andrea Hedin (M)
Henrik Falk (C) ersätter Kristin Jacobsson (C)

Ersättare

Eva Fagerhem (S)
Sebastian Wiklund (S)
Gun Risberg (S)
My Järphed (V)
Felix König (MP)
Kim Nilsson (M)
Emelie Wassermann (SD)
Jackie Nylander (V)
Michaela Hollis (KD)

Övriga närvarande

Veronica Wolgast Carstorp Förvaltningschef
Maria Karlsson Avdelningschef §10
Anna Mattsson Avdelningschef §10
Ingrid Klaus Avdelningschef §10
Magnus Hillborg Nämndsekreterare
Therese Derstén Personalföreträdare §10

Justerare

Alexander Ojanne (S), Jan Jönsson (L)

Datum för justering

2023-04-25

Paragraf

§10, §§22-23

Sekreterare

Magnus Hillborg

§ 10**Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 för socialnämnden**

SOF 2023/90

Beslut

1. Socialnämnden godkänner underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden och övriga nämnder och bolag i Stockholms stad gör årligen en analys av de kommande årens utveckling och dess konsekvenser för staden. Ärendet beslutas i nämnd i april.

Stadsledningskontoret använder nämndernas underlag som ett av flera underlag i planeringsarbetet inför budgetarbetet under hösten.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V) och Magnus Runsten (MP) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jan Jönsson (L) yrkade

1. Socialnämnden godkänner delvis förvaltningens förslag till beslut.
2. Socialnämnden uppdrar åt förvaltningen att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anförs.
3. Därutöver anförs följande

Vi liberaler anser att varje människa bör få så stora möjligheter att forma sitt eget liv som möjligt. Det förutsätter att den enskilde individen själv kan styra över de verkligt avgörande besluten i livet. I Liberalernas förslag till budget för 2023 med inriktning för 2024 och 2025 fastslås därför tre inriktningsmål för stadens verksamheter.

1. *Ett frihetens Stockholm som ger varje individ möjligheter att uttrycka sig och förutsättningar att leva ett självständigt liv*
2. *Ett grönt och innovativt Stockholm som är ledande i klimatomställningen och ger goda förutsättningar för ett fritt närings- och kulturliv.*

3. *Ett Stockholm med god ekonomi som slår vakt om de mänskliga rättigheterna, öppenhet och valfrihet.*

Nyckeln till individens frihet är skola och utbildning, som ger människor möjlighet att själva välja väg i livet. Vi vill därför understryka vikten av att alla barn får möjlighet att klara skolans kunskapsmål. Skolan är även den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för barn och måste prioriteras i det fleråriga arbetet. En fullförd skolgång är inte bara vägen till ett självständigt liv utan också ett starkt skydd mot framtida sociala problem. Vi vill därför att skolsociala team fortsätter spridas i stadens skolor, för att nå elever med hög frånvaro. Men även de barn som omhändertagits och placerats har rätt till skolgång. Vi vill därför säkerställa att dessa barns skolresultat följs upp på samma sätt som för övriga barn. Det ansvaret ligger på socialtjänsten.

Det långsiktigt förebyggande och trygghetsskapande arbetet är en grundpelare för det Stockholm vi vill se. I det arbetet är hembesöksprogrammet där en socialsekreterare tillsammans med BVC-sköterska besöker familjer i våra ytterstadsområden en viktig del. Det här är både relationsskapande och förtroendestärkande arbete och sänker tröskeln för framtida kontakt med socialtjänsten. Vi vill därför betona vikten av att fortsatt utvidga hembesöksprogrammet, som är den tidigast förebyggande insatsen vi har och som forskning visat ger goda resultat.

Under föregående mandatperiod genomfördes ett omfattande arbete för att stärka samhandlingen mellan socialtjänst, skola, polis och civilsamhälle. Att det fortsätter vara just konkret gemensam handling – samhandling – får inte tappas bort. Det arbete vi inledde var bara första steg och från politikens sida behöver det påminnas om. Reformtakten behöver hållas uppe och samhandling måste utvecklas aktivt.

Det skolfokus inom socialtjänsten som Liberalerna drev igenom föregående mandatperiod måste befastas ytterligare. En mandatperiod på fyra år är inte tillräckligt för att nya arbetssätt fullt ut ska internaliseras. Arbetet med att förbättra socialtjänsten och stadens övriga verksamheter kan aldrig anses vara klart.

Att de allvarssamtal vi införde nu avskaffas är beklagligt. Att socialtjänst och polis tillsammans med vårdnadshavare träffar barn som begått sitt första brott är en tidig signal från samhället. Det har varit en uppskattad insats av framförallt föräldrar och barnen själva, och fungerat som en ögonöppnare samt en möjlighet att upptäcka annan underliggande problematik.

Den rödgröna majoriteten genomför nu vad man kallar Fokus Järva. En satsning som innebär bland annat sammanläggning av

två stora stadsdelar där Liberalerna ser en risk för att både verksamheter och boende blir lidande. Vid tidigare sammanläggningar av stadsdelar har socialtjänsten tappat strategisk personal och oklarheter kring chefskap och rutiner har vänt socialtjänstens fokus in mot den egna organisationen i flera år. Det finns en överhängande risk för att socialtjänsten i Järvaområdet nu åter måste fokusera på sitt inre liv under flera år. Socialtjänstens medarbetare måste därför få goda förutsättningar att sätta nya rutiner under ett par år, utan att drabbas av ökad arbetsbelastning i en redan hårt pressad situation. Det är majoritetens ansvar att se till att sådana resurser tillförs nu när man valt att genomföra sammanslagningen. Lokal person- och områdeskunskap kommer behövas för att tillsammans med polisen snabbt kunna identifiera ungdomar som står på tur att dras in i våldsspiralen. En hel generation unga i riskzon riskerar nu annars återigen att förloras.

Det resonemang som förs från den rödgröna majoriteten att sammanläggningen av stadsdelsnämnderna paradoxalt nog kommer att öka närheten till medborgarna saknar logik. Det skulle i så fall innebära att ju mer som centraliseras och ju fler stadsdelsnämnder som slås samman, desto närmare blir stadens förtroendevalda och service till medborgarna. Det kan ibland finnas skäl till att små och specialiserade verksamheter behöver samordnas mellan flera stadsdelar. Men att medborgarnas inflytande och kontakt med lokalpolitiken skulle stärkas genom att det blir längre till stadsdelsnämndens politiker är orimligt.

Sammantaget saknar vi en tydlig politisk vilja att fortsatt utveckla staden genom upprätthållen reformtakt. I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation 2023.

Annika Elmlund m.fl. (M) yrkade

1. Socialnämnden godkänner delvis förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anförs följande

I vårt Stockholm ska alla ha tryggheten och friheten att forma sitt eget liv. Oavsett vilka vi är, var vi kommer ifrån, eller vad som har hänt på resan hit, ska vi själva kunna välja vår framtid. Stockholm ska erbjuda alla stadens invånare skydd, stöd och nya livschanser. I Stockholm ska individens lagstadgade fri- och rättigheter gälla alla, alltid. Stockholm ska vara en jämställd stad där alla ska ha makten över sina egna liv. Alla stadens invånare ska vid behov få samhällets stöd för att kunna leva ett fritt och självständigt liv. Ett effektivt förebyggande arbete stärker tryggheten för alla medborgare i alla skeden i livet.

Verksamheten bör drivas utifrån följande tre inriktningsmål:

- *En modern storstad med möjlighet och valfrihet för alla*
- *En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt*
- *En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden*

Stockholm befinner sig i en tid med hög inflation och ett oroligt omvärldsläge. Stockholms skolor larmar redan om stora underskott som påverkar skolans roll som skyddsfaktor för barn och unga. Vi ser med stor oro på hur det ekonomiska läget kommer att påverka fler områden inom stadens verksamheter, däribland socialtjänsten. Socialtjänsten har en grundläggande roll i vårt välfärdssamhälle och Moderaterna vekar för att barnperspektivet alltid står i centrum. Stockholmarnas förtroende för socialtjänsten är avgörande för insatsernas kvalitet och förmågan att arbeta långsiktigt och relationsskapande. Den kommande tiden bör socialtjänstens arbetsmiljö prioriteras och arbetet mot otillbörlig påverkan stärkas.

Det ekonomiska läget påverkar särskilt de i Stockholm som har små marginaler och behovet av en socialtjänst som kan möta och de stockholmare som är i behov av samhällets stöd blir därför särskilt viktigt. Insatserna för att motverka hemlöshet och att arbeta vräkningsförebyggande behöver således betonas. Framgent bör också vilka stödboenden som behövs för att upprätthålla tak-överhuvudet-garantin utredas. Av ärendet framkommer att just särskilt boendevägledning för nyanlända ska prioriteras. Det är viktigt men det måste finnas individuella anpassningar utifrån behov och inte bara generella insatser.

Det finns forskning som belägger sambandet mellan ökad förekomst av våld i nära relationer samt grövre våld i samband med ekonomiska nedgångar. Socialnämndens arbete mot våld i nära relationer ska utvecklas och det är viktigt prioriterat att utvärdera den skolgång som erbjuds medföljande barn på skyddat boende. Samverkan mellan staden och grannkommuner för att snabbt erbjuda skolplatser under den tid barn befinner sig på skyddat boende behöver också utvecklas. Staden bör samverka i större utsträckning med ideella aktörer för att erbjuda våldsutsatta snabb placering.

Skolsociala team har varit framgångsrika och det är positivt att arbetet ska fortsätta framgent. Vi ser ett behov av att utveckla arbetet till att inkludera fler skolor i Stockholm. Samverkan med utbildningsförvaltningen och fristående huvudmän bör också utvecklas för att även här kunna fånga upp elever och barn som riskerar att råka illa ut eller hamna i utanförskap.

Samverkan mellan skola, förskola och socialtjänst kring barn som riskerar att fara illa är positivt. Det är välkommet att ett förslag om

framtida samverkan mellan socialtjänst och förskola, ska tas fram med fokus på tidig upptäckt och tidigt stöd. För att kunna samverka effektivt och att verka för barnens bästa behövs även fristående aktörer inkluderas.

Att många insatser som togs fram under föregående mandatperiod fortsätter är positivt men det finns många förbättringsområden som kvarstår för att möta dagens utmaningar. Vi beklagar att det saknas uttryckliga strategier för att minska behovet av att barn omhändertas.

Det brottsförebyggande arbetet bör också prioriteras de kommande åren. Moderaterna ser ett behov av att modernisera de föräldrastödsprogram som erbjuds för att bättre motsvara de utmaningar dagens föräldrar kan stå inför. Ett gott förebyggande arbete börjar i hemmet och därför vill vi också se en pilotgrupp av skickliga socialsekreterare som kan arbeta i hemmiljö för att undvika ett omhändertagande av barnet samt stötta föräldrarna och den unga att hitta en ny väg fram., bort från en brottslig bana. Därtill behövs hembesöksprogrammet också byggas ut med socialtjänsten och BVC till fler delar av staden och även inkludera flerbarnsföräldrar.

Politiken ska ge professionen goda möjligheter att genomföra sitt arbete. När socialtjänsten kan träffa och möta människor och klienter finns möjligheterna att ge ett gott och kvalitativt stöd. Därför ser vi det också som prioriterat att digitala system utvecklas för att minska socialtjänstens administrativa börda och frigöra tid för det socialtjänsten gör bäst, nämligen att möta Stockholmarna utifrån deras behov.

Henrik Falk (C) yrkade

1. Socialnämnden återremitterar ärendet till förvaltningen med syfte att återkomma till socialnämnden med utgångspunkt i Centerpartiets budgetreservation.
2. Därutöver anförs följande

Centerpartiet har lämnat ett eget förslag till budget för Stockholms stad kommande år. I vår budgetreservation i kommunfullmäktige finns omfattande satsningar på att fler personer ska kunna lämna otrygga och utsatta livssituationer bakom sig och hjälpas tillbaka till en gemenskap och ett liv fritt från social utsatthet. Stockholm ska vara en stad där alla kan få en andra chans och en stad där alla barn får förutsättningarna till en trygg barndom. Stockholms stad har ett ansvar för de personer som bor i Stockholm och byråkrati och bristande helhetssyn ska aldrig ge negativa konsekvenser för den enskilda. Oavsett vem du är eller var i staden du bor ska du ha samma möjligheter, samma trygghet och samma service.

I Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 för nämnden analyseras de kommande årens utveckling och konsekvenser på ekonomi och verksamhet, samt redovisas satsningar och prioriteringar som bedöms bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål under perioden. Eftersom vi förordar andra inriktningsmål än de som majoriteten har beslutat om vill vi också att nämnden ska göra andra satsningar och prioriteringar. Våra inriktningsmål som nämnden ska arbeta efter är följande:

- 1. En öppen och attraktiv storstad med möjligheter och valfrihet för alla*
- 2. En hållbart växande och dynamisk storstad*
- 3. En innovativ stad med ansvarsfull och hållbar ekonomi*

Propositionsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Jan Jönsson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Annika Elmlund m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Henrik Falk (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Särskilt uttalande

Gabriel Kroon (SD) lämnade ett särskilt uttalande:

Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 grundar sig på den rödgröna majoritetens politiska direktiv. Sverigedemokraterna står för en annan inriktning och väljer därför att avstå från att delta i beslut.

Ersättaryttrande

Michaela Hollis (KD) lämnade ett ersättaryttrande:

Kristdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet förenas av en gemensam vision för framtidens Stockholm, som bejaktar Stockholms styrkor och särart, och framför allt passionerat tror på stockholmarnas potential och möjligheter inför framtiden.

Vår vision för Stockholm är en modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och företagare. I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Här ska det vara enkelt att leva och utvecklas, oavsett livssituation och tid i livet. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Socialtjänsten ska stå stark för att möta människor i behov av stöd och hjälp, varför socialnämndens kärnverksamhet alltid ska prioriteras. Det sociala skyddsnetet ska fånga upp alla som behöver stöd. Socialtjänstens arbete ska grundas i respekt för den enskilde och använda sig av det sociala nätverk som finns runt denne.

Familjen utgör den i särklass viktigaste gemenskapen, och att stödja föräldrar är en av de viktigaste insatserna som samhället kan göra för att undvika att barn utvecklas negativt. Föräldrastödsprogram stärker barns och föräldrars samspel och skapar bättre förutsättningar för en god uppväxt för alla barn. Därför ska kvalitativa strukturerade föräldrastödsprogram erbjudas alla. Föräldrars ansvar för sina barn måste stärkas.

Socialnämnden ska prioritera arbetet med att nå målet att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad samt tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna arbeta för att motverka det dödliga våldet i kriminella miljöer. Socialnämnden ska i nära samverkan med stadsdelsnämnderna och övriga aktörer minska risken för att barn och unga dras in i brottslighet samt verka för att fler personer lämnar kriminalitet. Arbetet med sociala insatsgrupper ska fortsätta utvecklas och förbättras.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/90-1 Tjänsteutlåtande - Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 för socialnämnden
- SOF 2023/90-1.1 Bilaga 1 - Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026
- SOF 2023/90-1.2 Bilaga 1.1 - Blanketter socialnämnden 2024-2026
- SOF 2023/90-1.3 Bilaga 1.2 - Lokalförsörjningsplan socialnämnden
- SOF 2023/90-1.4 Bilaga 1.3 - Klimatinvesteringar 2024-2026

§ 22**Upphandling av insatser till barn och unga –
konsulentstödda jourhemsinsatser**

Upphandlingsdokument

2021/105

Beslut

1. Socialnämnden godkänner upphandlingsdokument för Insatser för barn och unga- konsulentstödda jourhemsinsatser
2. Socialnämnden ger socialdirektören i uppdrag att fatta tilldelningsbeslut och vid behov avbryta upphandling.
3. Socialnämnden ger socialdirektören i uppdrag att för nämndens räkning:
 - teckna avtal samt personuppgiftsbiträdesavtal med godkända leverantörer,
 - häva samt säga upp avtal,
 - godkänna partsbyte
 - besluta om ändringar och tillägg till avtal som är förenliga med upphandlingslagstiftningen samt
 - förlänga avtal
4. Socialnämnden ger socialdirektören möjlighet till delegering av åtgärderna i punkt 3.
5. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden föreslås att, tillsammans med stadens stadsdelsnämnder, gemensamt upphandla insatser för barn och unga- konsulentstödda jourhemsinsatser.

Syftet med upphandlingen är att tillgodose stadens externa behov av insatser för barn och unga vad gäller jourhemsplaceringar.

Uppdraget innefattar förmedling och utbildning av jourhemsfamiljer samt konsulentsstöd och handledning till familjerna. Vidare är syftet att insatserna ska hålla en hög kvalitet för de barn och unga som är i behov av dem.

De tjänster som upphandlas ska täcka beställarens externa behov av jourhemsinsatser som inte kan tillgodoses i Stockholms stads egen regi.

Målen med insatserna är att erbjuda insatser till barnet eller den unge som är ändamålsenliga, trygga och kvalitetssäkrade. En placering ska alltid ske med barnets/den unges bästa i fokus och för att uppnå det krävs bland annat ett gott samarbete mellan beställare och leverantör.

Under år 2022 köpte de avropsberättigade preliminärt jourhemsinsatser till barn och unga för cirka 97 miljoner kronor.

Upphandlingen avser ett ramavtal där maximalt 20 leverantörer kommer att antas för uppdraget.

De enskilda placeringarna (avrop från ramavtalet) kommer att ske enligt särskild fördelningsnyckel där barnet/den unges behov är primärt.

Nuvarande ramavtal har beslutats att inte förlängas, därav att en ny upphandling behöver göras. Nuvarande avtal går ut 31 augusti 2023.

Det nya avtalet ska preliminärt börja gälla från och med den 1 september 2023 och löper med en tid om två år med möjlighet att förlänga avtalet med ett plus ett, plus ett, plus ett år. Maximal avtalstid är sex år.

Avtalet förlängs per automatik om det inte i förtid sagts upp av socialförvaltningen eller leverantören.

Upphandlingen görs på uppdrag av socialnämnden enligt lag om offentlig upphandling (LOU). Anbud utvärderas enligt principen ekonomiskt mest fördelaktig utifrån grunden bästa förhållande mellan pris och kvalitet. För upphandlingen föreslås bifogat upphandlingsdokument.

Handlingar i ärendet

- 2021/105-1 Tjänsteutlåtande - Upphandlinga av insatser till barn och unga - konsulettstödta jourhemsinsatser
- 2021/105-1.1 Bilaga 1 - UHD Jourhemsinsatser
- 2021/105-1.2 Bilaga 2 - Processkarta, bilaga 3
- 2021/105-1.3 Bilaga 3 - MBL protokoll

§ 23**Upphandling av hantverkstjänster i socialförvaltningens lokaler**

Upphandlingsdokument

SOF 2023/112

Beslut

1. Socialnämnden godkänner upphandlingsdokumentet för upphandling av hantverkstjänster i socialförvaltningens lokaler.
2. Socialnämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att fatta tilldelningsbeslut, vid behov avbryta upphandling och teckna ramavtal med godkända leverantörer.
3. Socialnämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att för nämndens räkning besluta om:
 - hävning samt uppsägning av ramavtal,
 - partsbyte samt underteckna ramavtal om partsbyte,
 - ändringar och tillägg till ramavtal som är förenliga med upphandlingslagstiftningen samt
 - mindre justeringar av ramavtal.
4. Socialnämnden ger förvaltningschefen möjlighet till delegering av åtgärderna i punkt 3.
5. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningens verksamheter hyr lokaler runt om i Stockholms län. Hyresvärdarna genomför vissa hantverkstjänster inom ramen för hyresavtalen och socialförvaltningen betalar detta i vissa fall genom hyreshöjning. Som ett komplement till att hyresvärderna utför vissa hantverkstjänster upphandlas även externa hantverkstjänster.

Nuvarande ramavtal löper ut den 31 juli 2023 varför en ny upphandling behöver genomföras. Upphandlingen genomförs av socialförvaltningen på uppdrag av socialnämnden enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).

Upphandlingen avser totalentreprenader. Avtal sluts med högst tre leverantörer som godkänts efter prövning av upphandlingsdokumentets krav på leverantören respektive tjänsten samt godkänts i utvärderingen.

Socialförvaltningen föreslår att bifogat upphandlingsdokument godkänns.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/112-1 Tjänsteutlåtandet - Upphandling av hantverkstjänster i socialförvaltningens lokaler
- SOF 2023/112-1.1 Bilaga 1 - Protokoll MBL §11 Jourhem hantverkstjänster
- SOF 2023/112-1.2 Bilaga 2 - 1.1 Utkast av ramavtal
- SOF 2023/112-1.3 Bilaga 3 - 6.1 Administrativa föreskrifter
- SOF 2023/112-1.4 Bilaga 4 - 6.2 Anbudsformulär
- SOF 2023/112-1.5 Bilaga 5 - 6.3 Bilaga Teknisk rambeskrivning
- SOF 2023/112-1.6 Bilaga 6 - 6.4 Bilaga Organisationsbeskrivning
- SOF 2023/112-1.7 Bilaga 7 - Bilaga 1 Arbetsrättsliga villkor för måleritjänster
- SOF 2023/112-1.8 Bilaga 8 - Bilaga 1 Arbetsrättsliga villkor för byggarbetare
- SOF 2023/112-1.9 Bilaga 9 - Bilaga 2 formulär för egenrapportering
- SOF 2023/112-1.10 Bilaga 10 - Bilaga 3 Exempel åtgärdsplan

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Carl Magnus, Hillborg	2023-04-25
Jan Oskar, Jönsson	2023-04-25
Johan Alexander Emanuel, Ojanne	2023-04-26